

SAMOBORSKI LIST

God. XXII

U Samoboru, 15. listopada 1925.

Br. 20

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i tužno u Samoboru

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta avrćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Proslava 1000-godišnjice hrvatskog kraljevstva na Bregani.

Na početak mladog, i poletnog tek nedavno osnovanog »Hrvatskog Sokola« u Bregani priredjena je u nedjelju dne 11. o. mj. proslava 1000-godišnjice hrvatskog kraljevstva

Već u subotu navečer prozla svečana povorka s lampionima predvodjena tamburašima uz pucnjavu mužara, kroz čitavo mjesto.

U nedjelju u 2 sata popodne pošao je iz Samobora »Hrvatski Sokol« sa fanlarom na Breganu, zatim delegati Dobrov. vatrogasnog društva, te Pučke knjižnice i čitaonice.

Iz Zagreba pak dovezoše se u dva auta »Braća hrvatskog zmaja« na čelu im veliki meštar g. Laszovski.

Sva se ova društva sakupiše u B. str. ci pred Sokolanom. Kako su pridošli i vatrogasci iz Bregane pod vodstvom zapovjednika g. Vida Vugrinca, odbor hrv. seljačke zadruge u Lugu i bratovština sv. Jurja z Podvrha.

Sva prisutna društva i ostali sudionici svrstaše se u lijepu veliku povorku, koja je krenula do Bregane, te se vratila do kuće Hrv. selj. zadruge u Lugu, u kojoj se nalazi seljačka udruga. Na ovoj je kući postavljena spomen ploča, s napisom

925. - Tomislav - 1925.
„Hrvatski Sokol“, Bregana

Kada se sva društva svrstaše pred zgradom, pozdravio je vodja Hrv. Sokola u Bregani g. Alfred Strienec, sve prisutne, koji se na poziv Sokola odazvaše, te hvali da ovoj lijepoj proslavi prisustvuju.

Zatim je govorio veliki meštar zmajevaca g. Laszovski, koji ukratko i popularno prikaza prisutnom narodu značenje današnje svečanosti, te veliku i tešku borbu hrvatskog naroda, počevši od velikog našeg prvog narodnog kralja Tomislava pa sve do današnjeg dana, kada se sjedinimo sa braćom Srbima i slovincima u veliku i jaku kraljevinu, pod narodnim našim kraljem Aleksandrom I.

Prisutni saslušaoše pažljivo govor g. Laszovskog sa odobravanjem a na koncu kliknuše »slava Tomislavu! Fanlara Hrvatskog Sokola odsvirale je »Lijepu našu«, te je time ova ljepa svečanost dovršena

Sva se društva svrstaše opet u povorku, te se povratili pred Sokolanu u Bistracu, gdje je bila zgodna i nepristijena pučka zabava, s veselom berbom, zlatvom itd.

Spomen ploču koja je postavljena na kući gdje se nalazi seljačka udruga nabavio je Hrv. Sokol u Bregani.

Sve kuće sela, kuda je prolazila povorka bile su okićene barjaktima i cvijećem, osobito pak one na Bregani.

Izbori opć. zastupstva u srezu Samoborskom.

Raspisom velikog župana zagrebačkog, od 19. kolovoza 1925. prizvan su svi sreski

poglavari, da neodvlačno sve one opć. odbore, koji nisu djelovali s razloga, što su odbornici svojevremeno prigodom konstituiranja uskratili položenje prisega, odmah zaprisegnu i uvedu u dužnost, u koliko ne bi tome bili na putu ini kakovi razlozi.

Kod onih pak općina, čiji su odbori bili svojedobno raspušteni kao i kod onih, čiji je trogodišnji mandat već istekao pozvani su sreski poglavari, da odmah pristupe provedbi zbora novoga odbora po postojećim propisima i to tako, da izbori svagdje po mogućnosti budu dovršeni najkasnije 30. kolovoza.

Temeljem ustanove § 6. uredbje o izboru općinskih odbora za upravne općine Hrvatske i Slavonije, odredila je županijska oblast za pojedine naše porezne općine, te obzrom na broj žiteljstva, ovaj broj zastupnika:

1. Odbor upr. općine Podvrh broji ukupno 24 odbornika, od kojih biraju:

a) por. općina Šipački breg 1, Otruševac, Podvrh, Samob. Cerje, Klokočevac i Stani Dol svaka po 2 odbornika.

b) por. opć. Noršić-selo, Podviška Rakovica i Rude svaka po 3 odbornika.

c) por. općina Domaslovec 4 odbornika.

2. Odbor upravne općine Sv. Nedjelja broji ukupno 12 odbornika od kojih biraju:

a) por. opć. Sv. Nedjelja 3 odbornika

b) Kerestinec 4, c) Samoborski Sirmec 5 odbornika.

3. Odbor upr. općine Sv. Martin broji ukupno 12 odbornika, od kojih biraju:

a) por. općina Molvice i Podokički Drežnik po 1 odbornika, b) Horvati i Rakov Po-

Miran Lang:

SAMOBOR

Narodni život i običaji.

Vjervovanja.

Kakve snage ima u svijetu

Zemlja ima u sebi veliku moć, a najveću u proljeće »Protuletni prund« (sumpor, viaga) koji izlazi iz zemlje, najgori je. Tko u proljeću legne na голу zemlju, potegne na sebe sav onaj »gibni dunst«, te će oboljeti i umrijeti.

Sunce i mjesec imaju takodjer veliku snagu. Oni »prepoveju« čovjeka, ako ima kakov teški grijeh. Mjesec ima na čovjeka osobitu »oblasti«, ali ne na svakoga, nego samo na onoga, koji se takovu uru rodio. On takovo čeljade — vele mu mesečnak — dignje s kreveta, vuče ga na vrh krova i vodi kojekuda. Takova čovjeka nije smjeti imenom zazvati, jer bi se onim časom osvjestio i pao bi s krova. Nije dobro imati noću otvoren prozor da mjesec na čovjeka sjaje, a i zato ne, jer će kroz otvoren prozor unići i mračnak, do koga imade »oblasti«. O mlaju ima mjesec najveću jakost, onda se nekim ljudima i pamet »pomeša«. Zato se i veli, kad netko ne pomisljeno što radi ili previše djetinjari: »Kaj je blizu mlaj?«

Svaki čovjek ima svoju planetu. Planeta imade srećnih i nesrećnih. Tko se rodi na srećnu planetu, pratit će ga sreća kroz sav njegov život; tko se rodi na nesrećnu planetu, svagdje će u životu zlo prolaziti, u svemu će biti nestećan.

Svaki čovjek imade i svoju zvijezdu. Svaki put, kad koja zvijezda padne s neba na zemlju, umre čovjek čija je bila. Kad bi tko slučajno pogodio svoju zvijezdu, pokazao prstom na nju i rekao: »Ovo je moja zvezda«, smjesta bi se srušio mrtav na zemlju, a s njim bi pala i njegova zvijezda.

Da postaneš nevidljiv, učini ovo: Potraži posve crnog mačka, na kom nema ni jedne bijele dlačice; onda se posve potajno dogovori s jednim svojim drugom i otidjite u šumu daleko, gdje se ne će čuti ni zvuk zvonja ni pjev kokota. Tamo naložite vatru, nad oganj objesite kotao s vodom, a u vodu a u vodn turite onoga črnoga mačka živoga pa ga kuhajte dotle, dok se sav ne raspade i j. da ne bude na kostima ni malo mesa. To kuhanje mora da se dovrši najkasnije do 11³/₄ sata u noći. Onda ušimaj kost po kost iz kotla i svaku turi u usta, pak spitaaj druga si da li te vidi. To čini tako dugo dok on rekne da te ne vidi, to jest dok se ne namje-

riš na na onu pravu kost, koja te je učinila nevidljivim. Al prije nego naložite vatru treba da napravite oko sebe »ris«. Vatra se mora ložiti, samo divjima jedne vrste, a za cijelo vrijeme ne smije ni jedan ni riječi progovoriti. Nad vas će doći svakojake strašila, ali se ne smijete nimalo bojati, a još manje izći iz risa prije ponoći, t. j. prije nego odbije dvanaesta ura. Onu kost ponesite sa sobom, i kad god se kojemu od vas dvojice prohtjedne, da ga nitko ne vidi, neka metne kost u usta.

Ako hoćeš, da dodje ona coprnica, koja ti je odnesla sreću n. pr. kod blaga moraš paliti vatru, glogovim drvima i plahulinjem, što ga je voda izbacila.

Onaj češnjak, koji je na Božić na stolu, ima osobitu moć: tko ga nosi barem »gručicu« (čehulu) sa sobom, ili je u nuždi malo zagriže, nikakova »nesnaga« ne će mu moći nauditi.

Tko se rodio u muški dan, do njega nema coprnice nikakove vlasti.

Tko se rodi u petak na Novu godinu do njega nimalo coprnice, nit nikakva druga nesnaga oblasti: makar se baš ze samem vragom hital, ne more mu niš.

(Nastavit će se).

tok svaka po 2 odbornika, c) Galgovo i Konjščica svaka po 3 odbornika

Posljednji su izbori u ovim općinama bili g. 1920. U općini Podvrh 9. travnja 1920. i to za svih 10 porcznih općina u jedan dan, pak je radilo 10 izbornih povjerenstva. Gotovo su svi izbori ostali bez odluke a ukoliko je gdje izbor obavljen uloženi su bezbrojni utoci. — Uzrok je bio jer izbornopovjerenstvo nije bilo dostatno upućeno u izborne propise. A i zato jer mnogi izbornici nisu niti znali da je izbor raspisan. U općinama pak gdje su odbori bili izabrani nisu odbornici htjeli prisegu položiti. Tako su u našem srezu ostale sve uprav. općine bez opć. odbora.

Posljednji odbor bio je u općini Podvrh izabran je g. 1919. po starom izbornom redu. Naredbom ministarstva u prosincu iste godine raspušteni su svi opć. odbori i raspisani novi izbori. Općinska poglavarstva dužna su bila sastaviti nove listine, koja preinačuje dotadnji izborni red i proširuje pravo glasa. Po ovom izbornom redu prestalo je pravo velepora i sve odbornike biraju izbornici jedne izborne listine.

Pravo izbora imade svaki državljani SHS, koji je navršio 21 godinu, ako stanuje u općini bar godinu dana.

U našem srezu raspisani su bili izbori za nedjelju 30. kolovoza, pa donosimo ovdje rezultat istih:

U općini Podvrh izabrani su: Miko Mihelj-Lukšić, Lovro Matijašević, Adam Jazbinski, Tomo Rubinić, Stjepan Petrić, Juro Horvat, Ivan Bošnjak, Janko Gundić, Ivan Brdarić, Josip Ivković, Mijo Martinček, Mijo Kumar, Alojz Bradač, Ivan Kupres, Vid Vranevski, Franjo Fresl-Roc, Anton Štengl-Grabner, Janko Prosoli, Franjo Stanić, Mijo Belak, Rudolf Mihelić, Josip Lindić.

U općini Sv. Martin izabrani su: Josip Jemić, Drežnik, Karlo Rudar, Galgovo, Stjepan Garašić, Falašćak Juro Carin, Pavučnjak, Ivan Razum, Konjščica, Franjo Bašić, Podgradje, Stjepan Rubinić, Klake, Mijr. Babić, Horvat, Juro Prevendar, Horvat, Janko Burić, Kalimovica, Franjo Garašić, Rakovpotok i Mijo Žitković, Molvice.

U općini Sv. Nedjelja izabrani su: Stjepan Čučak, Alojz Mikek, Pavao Košarač, Blaž Zugec, Julijus Seketa, Franjo Đutković-Filoc, Petar Čačković, Ivan Lovasić, Vid Zlodi, Juraj Gjurjček, Ivan Brković, Franjo Deščak.

Elektrifikacija Samobora pomoću firme „Elektrik (M. Freiburger)“

Firma „Elektrik“ (M. Freiburger) ponudila je samoborskoj općini zajam od 1.500.000 D. ali samo pod uvjetom, da firma sagradi općini električnu centralu isključenjem jeltimbe i konkurencije sa bilo koje strane.

Općinsko zastupstvo u sjednici od 25. lipnja 1925. stvorilo je zaključak, kojim (točka 1.) „prihvaća u principu ponudu firme „Elektrik“ (M. Freiburger), koja općini nudi zajam, koji bi primila iz državne hipotekarne banke u Beogradu uz hipotekarno osiguranje na općinske nekretnine u iznosu od 1.500.000 Dinara uz 6% kamate i 2% godišnju otplatu u svrhu elektrifikacije Samobora“.

Kako dakle vidimo zastupstvo „prihvaća u principu ponudu“, premda firma ne pruža apsolute nikakvu garanciju, da će banka i podijeliti općini taj zajam.

Prihvaća u principu „ponudu“, a ne zna koliko će stajati izgradnja električne centrale,

pošto stoprv (točka 2 zaključka) „firma ima podnijeti detaljni i kompletni troškovnik za cijelo električno postrojenje

„Prihvaća u principu ponudu“, a da i ne može znati, koliko će centrala stajati, jer stoprv (točka 4 zaključka) „firma ima izvan troškovnika opisati sve ono, što je potrebno za kompletiranje centrale i što ne će biti dužna izvesti firma, već će pasti na trošak općine“.

Ne zna zapravo zastupstvo niti kako će izgledati ta centrala jer stoprv (točka 5 zaključka) „firma ima podnijeti tehnički opis nacrt glavne mreže te nacrt i šemu raslopnica“.

A zastupstvo i ne može znati kako će centrala izgledati, jer se zastupstvo „ne upušta u tehničku stranu projekta, koju će ocijeniti nadležne pretpostavljene vlasti“.

Točka 3. zaključka glasi: „Firma ima naznačiti uvjete otplaćivanja i sastaviti amortizacioni račun“.

Zajmovnu pogodbu sklapaju uvijek samo dva kontrahenta zajmodavac koji daje zajam ovo je Državna hipotekarna banka i drugi kontrahent, zajmoprimac, koji prima zajam, ovdje općina samoborska. I uvjeti pogodbe su jur sklopljeni.

I sad najedamput osvane firma „Elektrik“ (M. Freiburger), koja će naznačiti uvjete otplaćivanja zajma, a poslušati će ju imati i banka i općina.

No da umirim gradjanstvo odmah ću izjaviti, da „nadležna pretpostavljena vlast“ ne može potvrditi ovaj konkluzni, nejasni, nepotpuni, protuslovja puni, neprovedivi zaključak, koji bi Samobor materijalno upravo užasno iznakazio, zaključak ovaj sasvim protuzakoniti, pošto ponudi nije propisano prethodio razpis jeltimbe, a radi se o milijonima opć. novca.

Ete, kada se nije nitko mogao odvažiti da piše barem Državnoj hipotekarnoj banci, to sam se evo ja, obratio na banku zamolbom, da mu izvoli priopćiti, bi li banka uvodno opisani zajam voljna bila podijeliti općini.

Banka mi odgovori dopisom od 2. rujna 1925. koji doslovce ovako glasi: „U odgovoru na Vašu molbu izveštavate se, da Banka, dok ne otvori liliželku u Zagrebu, ne će moći tamo izdavati zajmove iz tehničkih razloga“. „Roma locuta, causa finita“.

Međutim grad Zagreb će uskoro graditi električnu centralu.

A sada stimo još ovo: „Samoborac“ u broju od 10. srpnja 1925. opisuje sjednicu od 25. lipnja 1925. pod naslovom „Jedna historička sjednica našeg trg. zastupstva“. I svršava doslovce ovako: „Kad je i zidnji opć. zastupnik odglasao, prisutno je općinstvo burnim povladjivanjem popratilo stvoreni zaključak. Zastupnici si međusobno čestitahu. Potomstvo će blagosliviti zaključak našeg zastupstva, stvorenog 25. lipnja 1925.“ Na zdravlje!

Napisa, i — osta živ. Ili zar možda nije imao pravo g. općinski zastupnik Filip Šimec, kada je u „Samoborskom Listu“ napisao, da ne bi mogao opravdati niti pred Bogom, niti pred svojom savjesti a niti pred svojim izbornicima, da je glesovao za onaj zaključak u sjednici od 25. lipnja 1925. I praunuci bi proklinjali svog pradjeda.

Jest. To je najbolji karakteristik onog zaključka, s kojim se slaže i gradjanstvo u ogromnoj većini.

Guido Špigetaki
kr. šup. tajnik i š.

Domaće vijesti.

Pjevačke svečanosti u Zagrebu

Dne 25. listopada održavat će se u Zagrebu smotra sveg hrvatskog pjevaštva u proslavu 50 god. Hrv. pjev. Saveza i 1000 god. hrvatskog kraljevstva.

U 1/210 sati prije podne polaze sva društva (dosad ih se javilo oko 50) u katedralu gdje će biti Te Deum. Svi će pjevači zapjevati „Tebe Boga hvalimo“. Poslije polazi povorka pred kazalište, gdje će predsjednik Saveza g. N. Faller pozdraviti gradonačelnika g. Heinzela pokrovitelja proslave. Nakon odzdrava pjevaju svi pjevači „Bog i Hrvati“. Od 11—1 sat jest koncert u kazalištu. Pjevaju najprije mješoviti zborovi. Među njima i naša „Jeka“: „Vasovalec“ od dr. A. Švaba. Popodne od 3—6 sati opet je koncert u kazalištu. Najprije pjevaju seljački zborovi a onda muški.

U večer je zabava u „Zboru“ (Jašiona na Sajmištu). Svi pjevači pjevaju: 1. „Hrvatskoj“ od Novaka; „Zrinjski-Frankopanku“ od Zajca i 3. „Pri sv. Kralju“ od Matza. Pjevat će oko 1000 pjevača.

Upozorava se naše gradjanstvo, da si pogleda te svečanosti. Koga zanima pjesma neka pođe u kazalište na koncert. I večernjoj zabavi moći će se prisustvovati, jer je uprava samob. željeznice stavila jedan vlak u 12 sati u noći za povratak iz Zagreba. U ponedjeljak 26. bit će u 9 sati skupština Saveza u staroj sabornici na Markovom trgu. Tu će referirati o 50 god. radu Saveza predsjednik g. Milan Zalić. U 11 sati opodne bit će otkriće spomen ploče zaslužnom muzičaru Ivanu pl. Zajcu. Delegati pjevača poći će na Mirogoj, da odaju pietet nekim muzičarima, koji tamo počivaju. (Lisinski, Zajc itd.) O podne je banket u Esplanadu.

Društvo „crvenoga krsta“

Prema članu 20 pravila „Društva Crvenoga Krsta, može se u svakom mjestu, čim se skupi najmanje 20 članova, obrazovati Mjesni odbor.

Da i naše lijepo i napredno trgovište Samobor i njegova okolina ne zostane u osnivanju ove humane i patriotske institucije častimo se za nedjelju, dne 18. oktobra t. g. u 3 sata poslije podne sazvati u vijećničku dvoranu trgovišne općine Samobor, sve naše gradjanstvo kao i prijatelje ove institucije s okoline s molbom, da se u što većem broju odazovu radi osnutka Mjesnoga odbora Crvenoga Krsta u Samoboru.

U Samoboru, dne 3. oktobra 1925.

F. Štambuk v. r. Dr. V. Reizer v. r.
streski pogovar. kr. šup. fizik.

Proštenje kod sv. Mihalja

U nedjelju dne 4. o. m. održavalo se prema starim tradicijama i običaju proštenje kod kupelice sv. Mihalja u Taborcu. U jutro služena je sv. misa, a poslije podne u 4 sata večernjica. Našega je gradjanstva bilo iz gornjeg i donjeg kraja, te su pjevane stare naše samoborske crkvene pjesme.

Poslije večernjice rašlo se gradjanstvo po obližnjim gostionicama, da se uz čašicu dobrog vinca porazgovori o svojim tegobama i teškim vremenima.

Novi pjevački znakovi.

„Savez hrv. pjevačkih društava“ zaključio je, da svi pjevački društava Saveza nose jednake znakove. Pa se gg. pjevači upućuju, da si iste nabave putem svojih društava kod Saveza. Znak stoji 10 Din. — Ovo je vrlo dobar zaključak, jer je dosada svako pjevačko društvo imalo drugačije znakove, a mnoga i vrlo neukusna.

Acetilenska rasvjeta na našoj željeznici

Primili smo ove redke: U zadnjem broju «Samoborca» sadržana je notica u predmetu uvođenja acetilenske rasvjete u putničke vagonne naše željeznice. U toj notici ističe se osoba prometnoga upravitelja kao inicijatora takovog uvođenja, dok se s druge strane ističe Direkcija željeznica, koja da iz neumjesne štednje zapreke pravi tome.

Prometna uprava stavila je doduše prijedlog, da se takova rasvjeta uvede, nu o kakovoj tješnogradnosti sa strani Direkcije ne ma ni govora, jer je ona to smjesta prihvatila, a da se odmah ne uvede u sve vagonne, što bi troškom od preko 10000 Dinara skopčano bilo, posve je naravno, jer se prije svega mora vremenom pokazati, da li takova vagonaska rasvjeta odgovara t. j. da li je s ekonomskoga i praktičnog gledišta podesna da se općenito uvede.

Pr pomenuti nam je još, da Direkcija željeznice svakom prilikom nastoji, da prema materijalnim prilikama željeznice putujućem općinstvu ususret dodje, tako će skorih dana otpočeti i sa gradnjom čekaonice u postajalištu «Gornji Stenjevec», gdje je takova nužnim postala, makar da će ova čekaonica većih troškova iziskivati.

Darovi

G. Franjo Žokalj, steski glavar do-dijeljen žup. oblasti u Osijeku, darovao je po g. Franju Tkaliću, gostioničaru: 10 D za zvonove župne crkve, 10 D siromašnoj školskoj djeci i 10 D Pučkoj knjižnici i čitaoni.

Zahvala

Proslavu 1000 godišnjice hrvatskog kraljevstva na Stojdragi pripomogli su uzvelećari: «Braća Hrvatskoga Zimaja» iz Zagreba, «Hrvatski Sokol» s fanfaram iz Samobora, «Hrv. Sokol» iz Bregane, Hrvatsko planinarsko društvo «Srednjenica» iz Zagreba i «Japetić» iz Samobora, «Samoborka» d. d. iz Samobora, nekoji Samoborski građani, te ostali mnogobrojni izletnici.

Svima najusrdnije zahvaljuje:

Stojdraga (z. p. Brežice) u oktobru 1925.

Mihajlo Trbojević
župnik Stojdraški.

Prvi pogreb u novo groblje u Lipovcu

Dne 24. pr. mj. obavijen je u novo groblje u Lipovcu koje je nedavno blagoslovljeno, prvi pogreb. Umro je tamošnji žitelj Tomo Prisljin.

Bratovština sv. Obitelji priredila mu je dolčan sprovod, te ga sprovedoše do posljednjeg počivališta korporativno.

Kada je sprovod kretao prema groblju sretoše povorku dva strana gospodina iz Zagreba, koji su putovali na «Japetić», pa su ustovali «bratovštini sv. Obitelji» 100 Din. — Odoor nepoznatim darovateljima najtoplije hvall.

Grobovi ratnih žrtava

Dan «Sviju Sveti» se evo približava. Svatko će za taj dan nastojati da grob milog si pokojnika što ljepše uredi. Na našem se groblju naziru i nekoliko skromnih grobova vojnika koji su u bolnici u Samoboru podlegli teškim bolestima zadobivenim u svjetskom ratu. I na ove grobove nebi se smjelo zaboraviti. Upozorujemo na to mjerodavne faktore.

Kod upošlivanja radnika i namještenika

Predsjednički ured kr. redarstvenog ravnateljstva u Zagrebu, izdao je slijedeću odredbu:

Ustanovljeno je, da industrijska, trgovačka i obrtna poduzetca svake vrsti upo-

sluju namještenike i radnike, a da se prije nisu osvjedočili, da li su isti udovoljili svojim vojnim dužnostima, pak stoga obnalazi ovo kr. redarstveno ravnateljstvo u višem državnom interesom odrediti, da svako industrijsko, trgovačko i obrtno poduzeće prigodom uposlenja namještenika i radnika imade od istih zatražiti pismeno zavyjedočenje o udovoljenju odnosno regulisanju vojnih dužnosti.

Radnici i namještenici, koji o udovoljenju odnosno regulisanju svojih vojnih dužnosti nemogu pružiti uvjerenja, ne smiju se u posao primiti. Dužnost će biti poslodavaca da takove slučajeve odmah nadležnoj policijskoj vlasti prijave.

Prekršitelji ove odredbe kaznit će se novčanom globom do 500 Dinara ili zatvorom do 14. dana.

U smislu točke 2. slova a) naredbe pokrajinskog namjesnika za Hrv. i Slav. od 29. novembra 1921. broj 16788) Prs. valjanost ove naredbe proteže se na cijeli teritorij Hrvatske i Slavonije.

Dimnjačarski pristojbenik.

Zupanijska oblast izdala je ovaj pristojbenik za dimnjačarske radnje, koji stupa na snagu 1. srpnja 1925.

1. Jednokratno čišćenje uplznog dimnjaka stoji: u prizemnoj kući Din. 2.60 u jednokainoj kući 3.25, u dvokatnoj 3.50, u trokatnoj 4.

Jednokratno čišćenje ruskog (cylinder) dimnjaka stoji: u prizemnoj kući Din. 2. u jednokatnoj kući Din. 2.10, u dvokatnoj Din. 2.20, u trokatnoj Din. 2.30 u četverokatnoj Din. 2.40, u peterokatnoj Din. 2.50

Podrum, polukat i mansard, ako se u njima nalaze stambene prostorije, uzimaju se pod podpuni sprat. Prema tomu se i računaju dimnjaci bez obzira u kojem spratu pričimaju.

3. jednokratno čišćenje štednjaka u privatnim stanovima bez obzira na veličnu štednjaka D. 2.60;

4. jednokratno čišćenje željezne peći ili peći kupaone sa cijevi do 2 metra dužine D. 3.25;

5. jednokratno čišćenje dimovodnih cijevi preko dva metra dužine po metru D. 0.65,

6. jednokratno čišćenje centralnih ložišta u malim privatnim kućama (vilama) uključivo sa dimnjakom i kanalom 13 D.

7. jednokratno čišćenje centralnih ložišta u većim stambenim zgradama uključivo sa dimnjakom i kanalom 20 D.;

8. jednokratno čišćenje centralnih ložišta u velikim zgradama (školama, zavodima, uredima itd.) uključivo sa dimnjakom i kanalom 65 Din.

9. jednokratno čišćenje jednostavne peći kod pekara samo cijevi bez dimnjaka D. 6.50;

10. jednokratno čišćenje peći kod slastičara 13 D;

11. jednokratno čišćenje štednjaka abnormalne veličine kao u svratištima, zavodima kavanama i slično, te kojih se čišćenje mora obavljati rano u jutro ili tekom noći 13 D.

12. jednokratno čišćenje industrijalnih ložišta kao što su parni kotlovi, kotlovi za varenje piva, parne pekarske peći za sušenje slada, peći za sušenje mesa i dimnjaka od takovih ložišta pošto su razne veličine i konstrukcije, te se obzirom na to ne može odrediti jedinstvena pristojba. Plaća se prema gubitku vremena, računajući svaku pojedinu radnu situ po satu prema plaći koju dotični radnici imadu, te od ukupnog potroška vremena proračunajući majstorsku pristojbu od 25 %.

Ako se ove radnje obavljaju noću ili nedjeljom ili zakonom odredenim blagda-

nom, plaća se to radno vrijeme po satu dvostruko

Jednokratno istruganje (probušenje) jednog novog dimnjaka plaća se po gubitku radnog vremena kao pod točkom 12.

Za ispalivanje dimnjaka ne plaća se nikakova posebna pristojba i gorivo potrebno za ispalivanje dužan je dati o svom trošku sam dimnjačar, ali samo u slučaju kad je ispalivanje potrebno.

Fotograf Gjuro Repatin

najbolji naš stručnjak na području umjetničke fotografije, otvorio je svoj novo uređjeni atelje u Illici broj 35

Umrli u župi samoborskoj od 1 - 15 X

Jula Runtas, dijete, 11 mjes, Dubrava; — Helena Telčnan, dijete, 7 dana, Otok; — Mato Celičić, seljak, 67 god, Lug; — Marica Librić, dijete 7 mjes., Vrhovčak; — Dragutin Trkulja, dijete, 2 god, Samobor; — Dragutin Mihalinec, dijete, 6 dana Samobor.

Sokolstvo.

Sveukupno članstvo (braća i sestre) fanfara i odbornici Hrv. Sokola pežvaju se da dodju u nedjelju poslije podne u Sokolanu u 2 sata radi slikanja. Članstvo vježbaće odijelo, fanfara u odori, odbor u običnom odijelu.

Prigovor protiv općin. proračuna za godinu 1925. Snižen je općinski namet za punih 570/0.

Zastupstvo je u sjednici od 15. siječnja 1925. prihvatilo ovaj općinski proračun za ovu godinu:

Prihod: 599.540 D, Rashod: 674.948 D 76 p. Manjak: 75.408 D 76 p. Pokriće: 970/0 opć. namet na porz 77.088 D 21 p.

U istinu je pako proračun ovaj: Prihod: 579.540 D, Rashod: 674.948 D, 76 p. Manjak: 95.408 D, 76 p. Pokriće: 1240/0 opć. namet na porz 77.088 D 21 p. jer je prihod za 20.000 D. manji, manjak za 20.000 D veći a opć. namet za 270/0 viši.

To je u «Hrvatskom Pravu» od 12. ožujka 1925. dokazano neoboreno, neoprovrgnuto, jer je neoprovrgivo. A evo zašto.

Uredbom od 2. februara 1921. «opština» se ustanovljuje iz državne kase pomoć. (subvencija) u iznosu od 100/0 celokupne sume neposrednih poreza svake godine samo u slučaju, ako je od z. dužnja naplaćeno preko 500/0.

«Ova pomoć sluzit će isključivo za materijalno obzjedjenje činovnika i zvančnika opština.»

Država daje dakle 100/0 od celokupnog godišnje ubranog poreza u ime skuparinskog doplatka godimice činovnicima i zvančnicima.

Prema tomu uvrštena je i prihvaćena stavka 17. prihoda u proračun ovako doslovce glaseća: Prinos države za skupovinski doplatak bilježniku i blagajniku iz 100/0 ubranog drž. poreza 20.000 D.

Konstatiram ponajprije, da je ova ovako uvrštena stavka protuzakonita, jer pomoć pripada činovnicima i zvančnicima a ovo je i potrošarinsko i pisarničko i stražarsko osobije.

Konstatiram nadalje, da općina ove godine ne će dobiti niti pare, ne 20.000 D iz 100/0 drž. poreza od države, naprosto iz razloga, što će se istom koncem godine znati, koliki je 100/0 iznos od do konca godine uplaćenog poreza, pak će stoprv koncem go-

dine poglavarstvo, nakoliko je od zaduženja naplaćeno preko 50% zamoliti moći za isplatu 100% zloza u nadležne državne kase, jer si samo poglavarstvo ustegnut ne smije 10% iznos.

Dakle je za svakog čovjeka zdravih moždjana jasno, da općina ove godine ne će dobiti pod stavkom 17. prihoda izvršenu svotu od 20000 D

S toga je prihod za 20000 D. manji, manjak za 20.000 D. veći, namet za 27% viši, koji bi se imao pokriti 124% opć. nametom, nu pošto 97% kako je zastupstvo prihvatilo, jer poruč opć. nametu podvrviv iznosi 77.088 D 21 p.

Prema tomu je krasan uspjeh prigovora g. Mije Kokmana i drugova, jer je općinski namet od 124% snižen na 67% dakle za punih 57%.

Konstatiram još, da općina u ime 10% pomoći državne od izdane Uredbe dana 28. februara 1921. pak do danas nije primila ništa. Zašto zastupstvo ne urgira u financijskog ministarstva doznaku državne pomoći (subvencije)?

Upozorujem opć. zastupstvo, da naloži već sada poglavarstvu, da prispjelu svotu ne smije ni taknuti bez dozvole zastupstva.

Naglašujem, da ću se u budućem broju „Sam. Lista“ osvrnuti na dio članka „Samoborca“ od 10. o. mj. pod naslovom „Iz sjednice trg. zastupstva“ koji glasi doslovce: „Sreski poglavar ističe utok Mije Kokmana i drugova, koji su na županiju podnijeli prigovor na nekoliko strojeva tiskanih araka (!) te je županija obzirom na jadikovke tih građana križala ono, što je moglo da smanji opć. namet“. Ta to je najporaznija osuda pretpostavljene javne vlasti, najodvratniji prijezir uglednih građana prigovaratelja.

—g—

Gospodarstvo.

Sladorenje mošta.

Gledom na ovogodišnje vrlo loše vremenske prilike, upozoruju se ovopodručni vinogradari na pogodnost, koju im daje postojeći zakon o vnu naime, da im je prema gornjem zakonu (§ 4) dozvoljeno o onom slučaju ako je sadržina sladora u moštu (širi) manja od 15% poboljšati mošt pridodatkom sladora, ali pod nikojim okolnostima više od četiri kilograma po hektolitr.

Pošto se ne može povjeriti sam m strančama prosudjivanje toga, kada u kolko predleži potreba zasladjivanja to velja za isto za tražiti svaki puta dozvolu od dotičnog državnog pavoda odnosno državnog stručnog organa, koji se od strane ove oblasti za pojedine za pojedina područja na to ovlašćuje.

Za područje sreza Samobor postavljen je, upravnik državnog loznog rasadnika u Samoboru, Pavao Cesar, pa se naši vinogradari u tom pogledu imaju obratiti na njega.

Športske vijesti.

Netto o nogometu

(Nastavak).

Ispočetka igralo se bez ikakvih naročitih pravila. Prva nogometna pravila nastala su u godini 1763. u Engleskoj te su se od onda po više puta prema potrebi ispravljala i dopunjala, dok nijesu dobila današnju formu svoju.

A u čemu se sastoji sama nogometna igra? Eto kratko u čemu?

Tu igru igra najviše 22 igrača ili i na svakoj strani, no može ih biti i nešto manje

Samoborčanin Nikola Števo Šala.

(7 igrača na svakoj strani najmanje). Prostor za igranje je ravna livada ili uopće kakvi ravni prostor, čija je duljina oko 100, a širina oko 60 m. Igralište omeđeno je sa svih strana objeljenim crtama. Na obim manjim paralelnim stranama nalaze se vrata, koja sačinjavaju dva okomita stupa, čiji je razmak 7.31 m, a u visini od 2.43 m. spojeni su oni prečkom.

Prije početka same igre biraju obe strane po dogovoru suca, čija je dužnost i zadaća da pazi, da se igrači drže pravila i kad je potrebno dužan je prekršaj kazniti. Ne koriste li u igri ni kazne ni opomene može sudac još kao zadnje sredstvo upotrijebiti to, da igrača isključi iz igre. Zadaća sučeva je vrlo teška. On mora svoju odluku odmah stvoriti i izići, potpuno objektivno i bez ikakve utjecaja, te nije dostatno da poznaje samo pravila, nego je potrebno da ima i dobro oko, da pogriješku u igri odmah i opiz. Nastavit će se.

Priposlano.

Dne 9. listopada 1923. u 8 sati s jutra uručili smo uredništvu lista „Samoborac“ ovo:

Poglav sleb i br pov trg. Samobora
Br. 5774. U Samoboru, 7. listopada 1923.
Predmet: „Šikava“ općinska sjenokoša — usurpacije.

Slavnomu uredništvu lista „Samoborac“ u Samoboru.

Po zakonu o štampi molimo Vas, da u narednom listu izvolite uvrstiti ovaj

Uredovni ispravak.

Gosp. Mr. M. Kleščić pod svojim „Priposlano“ u listu „Samoborac“ od 25. rujna o. g. br. 10. doslovno je napisao ovo:

„Taj —g— tvrdi takove neistine i iskrivljuje činjenice, da ga može svatko, tko se imalo zrima za njegovo pisanje uhvatiti u laži. —g— tvrdi, da je moja krivnja da se općina nenalazi u posjedu Šikave. Kad bi taj —g— bio pošteno čeljade, morao bi najprije ustanoviti, da su seljaci najprije provalili u Šikavu 1. travnja 1919, a ja sam tek 15. maja 1919. izabran za načelnika, dakle nisu provalili za vrijeme moje uprave, nego su već bili i te kako u posjedu, kad sam ja postao načelnikom.“

Ovo trgovišno poglavarstvo uredovno je ustanovilo, da je prednja tvrdnja g. Mr. M. Kleščića — u koliko se općine trgovišta samobora dotiče — apokrična, te je njome — dakako nelspravno — još i potencirana zastara općine na podnešenje tužbe radi smetanja posjeda, koja se u ostalom nalazi još sub iudice, jer je on:

1) kao tadani upravitelj općine tek dne 30. kolovoza 1919. pod br. 5.185 gr. podnio kr. kot. sudu u Samoboru tužbu proti Josipu Brusoviću i drugovima radi smetanja posjeda na opć. livadi Šikava i u ovoj je svojoj tužbi izričito ustvrdio da je doznao da su seljaci tek tečajem mjeseca lipnja i srpnja 1919. (dakle ne 1. travnja 1919.) natjerali svoje blago u Šikavu;

2) da je on u spomenutoj svojoj tužbi nadalje izričito ustvrdio, da je tek 29. kolovoza 1919. u parnici Eme Patuš, kao preslušani svjedok (naravno pod prisegom) doznao, da su baš tuženi seljaci zaposjeli općinski dio Šikave; te

3) da je on prema svemu tomu došao u protivurječje sa svojim službenim i svjedočkim izjavama sadržanim u sudbenim aktima.

U toliko po svojoj službenoj dužnosti ispravljamo g. Mr. M. Kleščića radi zaštite same općine

Načelnik:
M. Soštarić

Bilježnik:
Čop

Vinski lagovi

od 18, 20 i 30 hkl, te vinska kaca od 18 hkl, prodavaču se. Upitati kod g. dra. Oreškovića.

A za razni pivničarski pribor, noćni ormarić i obični ormar upitati kod gđj. Fanike Juratović.

Nadgrobne spomenike

kao i ograde za grobove u velikom izboru, možete nabaviti dok još zaliha traje kod

„Samoborke“ d. d.

Samobor, preko puta kolodvora.

Prodaja nekretnina

1 kuća u Gajevoj ulici br. 21 sa vrtom podesno za gradilište,
1 oranica zvana „Dužica“,
1 vinograd u Gizniku,
1 sjenokoša ispod posjeda dr. Reizera
1 sjenokoša zvana „Preseka“.

Gore navedene nekretnine su odmah za prodati. Za cijenu kao i sve ostalo upitati kod gđje. A. Rožić, Perkovića ulica 22.

Prava i najbolja

Samobor. muštarda

(Gerušica)

Malinov sok, svakovrsno ukuhano voće i marmelade

dobivaju se kod najpoznatije i najstarije samoborke radnje

Katarine Tenđetić

Samobor, Starogradska ulica br. 35.

Gostiona

Franjo Tkalčić

(prije Ivan Budi)

Dnevno svježi zajutak, najbolja Piješivička vina od g. 1923.

Švaki dan svježe pivo na čaše.

Primaju se abonenti uz znatan popust. Najljepša bašta Ugodna hladovina

Preporučuje se

Franjo Tkalčić

gostionar.

Odgovorni urednik: Slavko Šek.